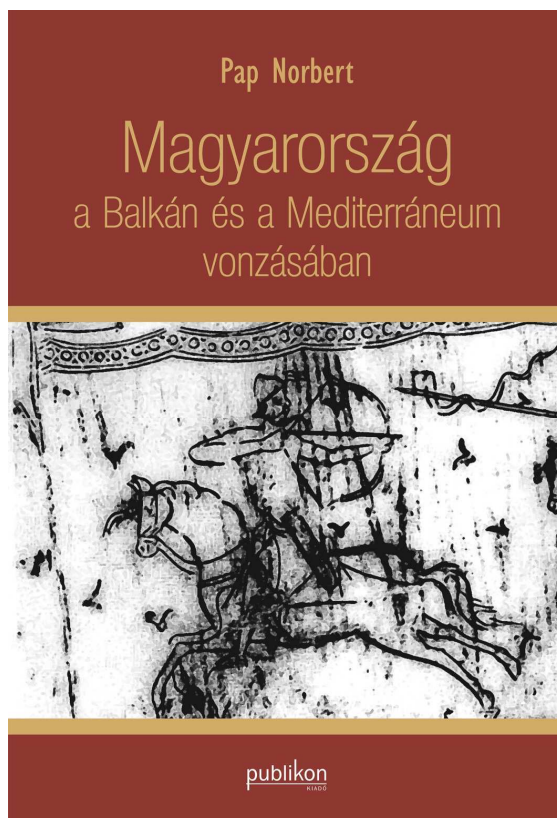

Beszámoló egy könyvbemutatóról, avagy megjelent Pap Norbert legújabb könyve

Pap Norbert „Magyarország a Balkán és a Mediterráneum vonzásában” című könyvének könyvbemutatójára 2010. május 26-án délután került sor Pécsen. A rendezvényen részt vevők megtöltötték a Csészenyi-teret, közöttük mind a sajtó, mind a kollégák, tanítványok, barátok részéről jócskán akadtak érdeklődők. A könyvbemutató moderátora Radics Péter volt.

A kötethez először Glied Viktor gratulált a Publikon Kiadó képviselőjében. Őt Komlói László, a PTE BTK Angol Nyelvészeti Tanszékének egyetemi tanára követte, aki hosszan méltatta a kötetet. Kiemelte, hogy érdeklődési területével és kutatásaival is egybeesik a könyv témája, és hogy nagyon sokat tanult a kultúrák közötti kommunikációról, azok együttéléséről, valamint a környezettel való együttműködésről. Hangsúlyozta azoknak az összegző fogalmaknak a fontosságát, melyek a kooperációs terekre vonatkoznak. Kifejtette, hogy Pécs történelmében a római-keresztény hagyományok, a dunai kooperáció, a Nyugat-Balkán térséggel történő együttműködés, az oszmán-izlám múlt, a protestáns örökség és a borkultúra egyaránt lényeges elemként jelenik meg. Értékelte, hogy nem csupán földrajzos szemléletű a kötet, ezért hálás, hogy olvashatta és gratulált a szerzőnek.

A tudományos élet képviselői közül következőként N. Rózsa Erzsébet szólalt fel. A külügyi szakértőként elismert kutató elsőként arról a hatékony együttműködésről beszélt, mely már hosszú ideje jellemzi a szerzővel, valamint az általa létrehozott Kelet-Mediterrán és Balkán Tanulmányok Központjával való kapcsolatát. Véleménye szerint nem volt eddig olyan szak- vagy tankönyv, mely ezzel a témával ilyen mélységében foglalkozott volna. Az arabista-iranista kutató bemutatta a kötet szerkezetét, majd hangsúlyozta, hogy a szerző legfőbb érdemének azt tartja, hogy kísérleteket tesz a fogalmi meghatározásokra, valamint Magyarország elhelyezésére az európai térstruktúrában. Egyetértett Pap Norbert Mediterráneum fogalmával, valamint elismerően nyilatkozott a történeti részek pontosságáról. Ezek után Huntington elméletéről, valamint a mediterrán egységről szóló elméletekről beszélt. A kötet leglényegesebb elemeinek azokat az összefoglalásokat tartotta, melyek az európaiságról szólnak, hiszen nem tudni pontosan mit jelent a fogalom, a szerző mégis felvázolta elméletét, amelyet külpolitikai szakértőként elfogad. Párhuzamot vont továbbá az európaizálódás és a balkanizálódás folyamata között, és hangsúlyozta, hogy mennyire érdekes számára Pap Norbert azon állítása, mely szerint egyik sem létezhet a másik nélkül. A Dél-Európa politikai földrajzi fejlődéséről szóló fejezetet kiválóan tartja. Úgy véli mégis, hogy a kötet legfőbb értéke időszerűségében rejlik. Érvei között szerepelt többek között az európai politika szerepének felerősödése, melyet ha szeretünk, ha nem, művelni kell, valamint az a tény, hogy a könyv válaszokat ad a jelen kor kérdéseire. Zárásként elmondta, hogy várja a hasonló művek megjelenését.

A következő felszólaló Szilágyi István volt. A Pannon Egyetem egyetemi tanára elsőként arról beszélt, hogy számára a könyv legértékesebb elemei a könyv apró összefüggéseinek, tényeinek az eddigiektől teljesen más módon történő újragondolása, valamint a geopolitika klasszikusainak – mint Mackinder vagy Mahan – az összekötése a modern gondolkodókkal. Ezt követően a fiúmei iskola jelentőségéről beszélt, melyhez kapcsolódóan kiemelte, hogy mára a pécsi geográfus iskola is megjelent a térképen, szerepe pedig egyre fajsúlyosabb. Véleménye szerint Pap Norbert fiatal kora ellenére nagyon komoly teljesítményt nyújtott a könyv megírásával, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy ez a kutatás még nincs lezárva. Értékelte, hogy a „puha tényezőkkel”, mint pl. a kultúra bevonása az elemzésekbe, olyan elemek is megjelentek a könyvben, melyek nem kifejezetten a földrajzi munkákra jellemzőek. Mivel Szilágyi István érdeklődése és kutatásai főként a latin térségre irányulnak, ezért a könyv komplexitása ellenére hiányolta a Nyugat-Mediterrán térség erőteljesebb megjelenését a fejezetek között. Pozitívként emelte ki, hogy a kötet nem csak a K-Ny, hanem az É-D tengely jelentőségére is felhívja a figyelmet, ezzel pedig a Balkánt helyezi az érdeklődés fókuszába. Ezt követően Magyarország geopolitikai súlyáról beszélt, melyben véleménye szerint a Dél-Dunántúl és Pécs nagyobb jelentőséggel bír, mint eddig bármikor. Szilágyi István hiányolta az egyetemközi, valamint a kulturális terek közötti kapcsolatok mélyebb elemzését, összességében azonban úgy gondolta, hogy a kötet hűen tükrözi az elmúlt húsz év állapotát.

A helyi vezetőség részéről Hoppál Péter üdvözölte a kötetet. Arról a közel 20 éves barátságról beszélt elsőként, mely Pap Norberthez köti, ezzel sokkal közvetlenebb hangvétellé tette felszólalását, mint az őt megelőző méltatók. Kiemelte a család jelentőségét, mely stabil

közeget biztosított a munkához, valamint hosszan beszélt a kötet születésének hátteréről. Hozzászólásában politikai szempontok alapján értékelte Pécs helyzetét. Véleménye szerint a könyv tulajdonképpen a város jövőjéről szól, majd az együttműködések fontosságát igyekezett kiemelni. Elmondta, hogy a horvát-magyar kooperációnak mély hagyományai vannak mind a városban, mind az EKF rendezvénysorozatában, illetve kifejezte reményét, hogy a 2010-es évet követően is folytatódni fog a város iránti érdeklődés. Szerinte a régióközpont, geopolitikai centrum jellegéből következően, a jövőben katalizátor szereppel bírhat a balkáni országok EU-csatlakozásának elősegítésében. Beszélt arról a Pécsi Kezdeményezés elnevezésű programról is, melyet a Pécsi Tudományegyetemmel közösen hajt végre a város, és amelynek első állomása éppen ez a könyvbemutató volt. Összefoglalójában elmondta, a kötet messze túlmutat önmagán, éppen a korábban mondottakból következően.

Radics Péter felszólítására, hogy válaszoljon az elhangzottakra, Pap Norbert meglepve állt fel és reflektált az elmondottakra. Úgy fogalmazott, hogy már megírta, amit el akart mondani. Ehhez Hoppál Péter még hozzáfűzte, hogy Tóth József egyszer azt mondta a szerzőről: „ő nem az élőszó embere, hanem az írásé”.

A könyvbemutató kötetlen beszélgetéssel zárult.

Kurilla Annamária